

Προσέθετε δὲ αἰετοτε ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ τὸν τίτλον τοῦ Ἀθηναίου πολίτου, καὶ δακτύλιον ἔφερε παρεμφερῆ πρὸς στατήρα, καὶ ὅπως ἐθεώρει ἑαυτὸν Ἕλληνα τὸ φρόνημα, δὸς δ' εἰπεῖν καὶ τὸ γένος. Ἠσπάρθῃ δὲ καὶ τὰ ἀνατολικὸν δόγμα, ἀποῦ πρῶτον ἐμελέτησε καὶ κατηχήθη τὰ περὶ αὐτοῦ. Καὶ ὅτε μεταξὺ εἰς Κέρκυραν ἵνα βαπτισθῇ, ἤρωτήθη παρὰ τοῦ μέλλοντος βαπτίσαι αὐτὸν, πόθεν παρεκινήθη νὰ ὁμολογήσῃ τὰ τῶν ὀρθοδόξων, αὐτὸς μὲν παρεκίνησεν, ἀπεκρίθη, ἡ πεποιθήσις μου ὅτι ἡ « Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία ἐτήρησεν ἀλώεστον τὴν διδασκαλίαν τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ. Ἡ πεποιθήσις μου δὲ αὕτη ἐκράνυνθη ἐτι μᾶλλον, ὅτε παρασταίεις εἰς τὴν τελευτὴν τῆς θείας μυσταγωγίας ἐν τῷ Πατριαρχεῖῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἐθαύμασα τὴν ἀρχαίότητα καὶ τὸ ὄψος αὐτῆς » (*).

Ἐπανελθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ διωρίσθη εἰς ὑπουργίαν ἀξίαν λόγου ἐν Κορσίδι, διατελούσῃ τότε ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Ἀγγλῶν, καὶ μετὰ ταῦτα ὀνομάσθη διοικητὴς Ταπρεθάνης, ἣν ἐκυβέρνησεν ὡς ἄλλος πατὴρ ἐπὶ δώδεκα ἔτη. Ἐπιθυμήσας δὲ νὰ ἴδῃ τὴν Εὐρώπην, ἐζητήσατο τὴν παραίτησιν αὐτοῦ, καὶ ἐπιστρέψας περιῆλθε τὴν Γαλλίαν, τὴν Ἑλβετίαν, τὴν Γερμανίαν, τὴν Ἰσπρίαν, τὴν Χερσόννησον, τὴν Ῥωσίαν, καὶ ἐπὶ τέλους ἔφθασεν εἰς Ἰταλίαν ἣν ἠγάπα μετὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἐκεῖ συνέδραμε πολλοὺς νέους Ἕλληνας ἀπόρους ἵνα τελειοποιήσωσι τὰς σπουδὰς αὐτῶν ἐν τοῖς πανεπιστημίαις τῆς Εὐρώπης.

Ὅτε τὸ 1815 ἔτος ἡ Ἑπτάνησος ἐτέθη ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Μεγάλης Βρετανίας, τῇ προτάσει καὶ ἀξιώσει Ἰωάννου τοῦ Καποδιστρίου ὑπουργοῦ τότε τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξάνδρου, ὁ λόρδος Γουίλφορντ, συνεννοηθεὶς ἐν Βιέννῃ μετὰ τοῦ ἐνδόξου ἐκείνου πολίτου τῆς Κερκύρας, ἀπεφάσισε νὰ συστήσῃ ἀκαδημίαν ἐν Ἰθάκῃ, ἵνα δι' αὐτῆς μεταδίδωνται τὰ φῶτα εἰς ὅπασαν τὴν Ἑλλάδα.

Ὁ λόρδος Γουίλφορντ ἀφιέρωσεν ἐκτοτε πάσας τὰς ἡμέρας καὶ ὅλα σχεδὸν τὰ πλούτη αὐτοῦ εἰς τὴν κατάρτισιν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ τούτου καταστήματος. Ὀνομασθεὶς ὑπὸ τῆς ἀνωτάτης ἀρχῆς τῆς Ἰονίου Πολιτείας Ἀρχων (chancelier) τῆς μὴ συστηθείσης ἐτι ἀκαδημίας ταύτης, πολλοὺς μὲν ἐστείλεν ἰδίαις δαπάναις εἰς Εὐρώπην ἵνα παρασκευασθῶσι πρὸς καθήγεσιαν, ἄλλους δὲ ἐκ τῶν ἡδὴ συγκεκροτημένων ἐκάλεσεν εἰς Ἑπτάνητον, καὶ αὐτὸς μετέβη εἰς Ἰθάκην ἵνα φροντίσῃ περὶ τῆς καταλλήλου ἀνεγέρσεως τοῦ οἰκοδομήματος. Καὶ ἔγχε μὲν εὐμενεστάτης ὑποδοχῆς καὶ δειγμάτων τρανωτάτων τῆς ἀγαθῆς προαιρέσεως τῶν Ἰθακησίων, συνεστραγμένων μετὰ πολλῆς προθυμίας εἰς τὴν εὐόδωσιν τοῦ ἐπιχειρήματος, ἀλλ' ὁ ἄρμος ἢς Μαίτλανδ, ὃς ἀπευκταίαν μνήμην κατέλειπεν εἰς τε τὴν Ἑπτάνητον καὶ τὴν ἀγωνιζομένην τότε Ἑλλάδα, μωρία ὅσα ἐνέβαλε προσκόμματα, καὶ μόλις περὶ τὰ μέσα

τοῦ 1824 ἔτους ἐνιδρύθη ἡ ἀκαδημία οὐχὶ ἐν Ἰθάκῃ ἀλλ' ἐν Κερκύρᾳ.

Ἐκτοτε μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ συμβάντα τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1827 ἔτους, δὲν ἔπαυσεν ὁ Ἕλληνας τὴν ψυχὴν καὶ τὸ φρόνημα ἀειμνηστος ἐκείνος ἀρχὼν τῆς Ἰονίου ἀκαδημίας, καταγινόμενος εἰς τὴν τελειοποίησιν αὐτῆς καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν διδασκάλων καὶ μαθητῶν, μισθούμενος ἐξ ἰδίων καὶ φοιτητῶν καὶ κατήγητῶν, καὶ πλουτίζων τὴν βιβλιοθήκην, καὶ βηταιρίζων πολὺ τιμα χειρόγραφα. Τισσούτω δὲ ἠγάπα νὰ δαπανᾷ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον, ὥστε πρὸς τινα ἐλέγχοντα αὐτὸν διὰ τί ποδαλγὸς ὢν, περιήραχετο ἀνευ ὀνήματος, ἀπεκρίθη ὅτι, διὰ τριάκοντα ταλάντων αἰτία ἀπαιτεῖται κατὰ μῆνα ἡ συντήρησις ἀράκης, τρέφομεν δὲ ἢ καὶ τρεῖς φιλολόγους.

Ὁμοτίμος ὢν τῆς Ἀγγλίας συνείθισε νὰ μεταβιῇ ἐκεῖ κατ' ἔτος ἵνα συνεδριάξῃ εἰς τὴν βουλὴν προσεκάλεσε δὲ ἐξ ἡμέρας πρὸ τῆς ἐπανόδου τοῦ τοῦ φίλους αὐτοῦ εἰς γεῦμα, ὡς ἀνέγνωμεν καὶ ἄλλοτε ἐν τῷ 83 φυλλαδίῳ τῆς *Μανδράρας* (σελ. 239), ἐν ᾧ κατεχωρίσθη ἡ περὶ τούτου ἐπιστολὴ τοῦ κόμητος Μαρκελλοῦ πρὸς τὸν Σατωβριάνδον. Τὸ γεῦμα ἐμελλε νὰ γείνη πέντε μῆνας μετὰ τὴν πρόσκλησιν, τῇ 1 Δεκεμβρίου, ἡμέραν Τρίτην, καὶ ὥραν 3 Μ. Μ.

Πάσχων πάθος χρόνιον, ἀπέθανεν ἐν Λονδίνῳ τὸ 61 ἔτος ἁγῶν τῆς ἡλικίας. Πρὸ τοῦ θανάτου δὲ αὐτοῦ καλέσας τὸν ἐφημέριον τῆς Ῥωσικῆς ἐκκλησίας, ἐξωμολογήθη καὶ μετέλαβε τῶν ἀχράντων μυστηρίων, ἐμμένων οὕτω πιστὸς εἰς τὸ δόγμα ὃ ἐξελέξατο κατὰ πεποιθήσιν.

Ἡ παρατεθεῖσα ὀπισθεν προτομὴ περιβάλλεται διὰ τοῦ ἀρχαίου φιλοσοφικοῦ χιτῶνος, ὃν ἔφερε μὲν ἐν Κερκύρᾳ ὁ Ἀρχὼν τῆς ἀκαδημίας καυχώμενος καὶ χαίρων ἐπὶ τούτῳ, ἔφερον δὲ καὶ οἱ φοιτηταί, ἐστραμμένῃν ἔχοντες τὴν κεφαλὴν διὰ ταινίας μετὰ τοῦ συμβόλου τῶν Ἀθηνῶν.

Ἡ ὁμοιότης τῶν χαρακτήρων τοῦ προσώπου πρὸς τὸ πρωτοτυπον εἶναι ἀξιοθαύμαστος.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙ ΑΝΔΡΟΥ.

—ο—

α Ὁ δόκτωρ Κάρλος Χόπφ ἐπαρουσίασεν ἀρτίως εἰς τὴν ἐν Βιέννῃ αὐτοκρατορικὴν Ἀκαδημίαν ἱστορίαν τῆς νήσου Ἀνδρου καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1207 ἀρχαίων, ἐξελθούσων ἐν μέρει ἐκ τῆς ἐν Βενετίᾳ βιβλιοθήκης τοῦ ἀγίου Μάρκου καὶ ἐξ ἄλλων δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν συλλογῶν τῆς ἀνω Ἰταλίας. Παρέσχε δὲ συγχρόνως καὶ ὅλην εἰς γνῶσιν τοῦ ἀρχαίου τῆς Ἑνιπτικῆς δημοκρατίας, καὶ κατὰ πρῶτην φαρὰν ἐπαρουσίασεν εἰδήσεις συνεχεῖς καὶ ἐπιστήμους περὶ τῆς ἡγεμονίας τῶν Δινδάρων, Σανούδιων, Ζήνων, Σομαρικήων, Βενιέρων καὶ Σαγρέδων. Τοῦτο τὸ Ἑνιπτικὸν ἀρχεῖον εἶναι ὄντως μεταλλεῖον ἀνεξάντλητον. Ὅπως πλεονέκον ἀνερευνᾶται, τόσῳ πλεονέκον μνημεῖα ἀξιόλογα ἀνακρίδει. Ὅθεν καὶ βλέπομεν τοὺς φιλομαθεῖς τούτους ξένους ἐρχομένους ἵνα μελετῶ-

(*) Ἰδὲ καὶ Ἀπολογία Φαρμακίδου, σελ. 125.

σιν ἐν αὐτῷ καὶ ἐξίγοντας πολὺ τὸ χρήσιμον διὰ τὰς σπουδὰς των. »

Τ' ἀνωτέρω μετεφράσαμεν ἐκ τοῦ ἐν Τριετίᾳ ἐκδομένου περιοδικοῦ συγγράμματος, τοῦ ἐπιγραφομένου· Ἀναγνώσματα Οἰκογενεῖας (Lecture di famiglia), ὅν φυλλάδ. τοῦ 4ου τόμ. τοῦ παρόντος ἔτους. Ἴσως δὲ εἶναι δυνατόν καὶ οἱ ἡμέτεροι Αἰγαιοπελαγίται νέοι, οἱ εὐμοιρήσαντες παιδείας τινός, μιμούμενοι τὸν Γερμανὸν Χόφφ νὰ ἐγκύπτωσιν εἰς ὁμοίας μελέτας ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ νήσῳ ἑκαστος, ἐνθα καὶ ἔγγραφα οἰκογενειῶν παλαιά, ὡς ἀκούομεν, σώζονται, καὶ τῶν ἐπιγραφῶν καὶ παραδόσεις στοματικαί, ἐξ ὧν πάντων συγκροτεῖται ἡ ὕλη τῆς ἱστορίας (*). Βέβαια δι' ἐργασίας πολλῶν θέλει καταστή ποτε δυνατὴ ἡ παρ' ἀνδρός Ἑλλήνος συγγραφὴ ἱστορίας ὅλων τῶν Ἑλληνικῶν λαῶν καὶ χωρῶν, ἀκριβοῦς ἅμα καὶ περιληπτικῆς, ἥτις νὰ κρατῶν καὶ τὸ ἐθνικὸν ἡμῶν φρόνημα, ἀροῦ μᾶς διδάξῃ, πῶς οἱ πατέρες ἡμῶν παλυχρόνιον καὶ ποικίλην δουλείαν ὑποστάντες, διέσωσαν ὅμως ἡμῖν διὰ τῆς καρτερίας καὶ τῆς φρονήσεώς των τὴν ἐθνικὴν ὑπαρξίν ὅσον εἶναι τε ἀλώβητον.

Κ.

ΤΑ ΠΕΡΙΛΗΠΤΑ.

(Συνέχεια. Ἰδε φυλλάδ. ΡΑΖ').

— ο —

Ἀκούσαντες τὰς φωνὰς τοῦ δουκὸς ἦλθον πολλοὶ καὶ ἀνεσθήκωσαν τὸν Φρεδερίκον ὅστις ἀνένηψε ταχέως.

— Φίλε μου, ἐπανελάθεν ὁ δούξ, τῶρα δὲν θὰ χωρισθῇς πλέον ἀπὸ ἐμέ. Ἡ τελευταία αὐτῇ δουλκίματι μὲ ἐπεισεν εἰπερ ποτὲ διὰ τὴν ἀφοσίωσιν καὶ τὴν ἀγάπην σου· ἀλλὰ πρέπει ν' ἀρῇτω τὸν τόπον τοῦτον ὁ ὁποῖος ἀνακαλεῖ εἰς τὴν μνήμην μου λυπηρὰ πράγματα. Ὑγίαινε, φίλε μου, καὶ μὴ λησμονῇς ὅτι ἔχω ἀνάγκην νὰ σὲ ἶδω αὖριον.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀνεχώρησεν. Ἐνῷ δὲ διεμβύονετο πρὸς τὸν θάλαμον τοῦ ἀπήντησε τὸν Λουπεστέιν.

— Ὑψηλότετε, εἶπεν ὁ ἰδιεπίτερος γραμματεὺς συγχωρῶστέ με· ἐὰν σὰς ἐνοχλῶ. Ἀλλ' ὁ κόμης Ῥοξενάϊμ ἐλθὼν μὲ παρεκάλεσεν ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς προσωπικῆς ἀσφαλείας σας, νὰ τὸν ἐπιτρέψετε νὰ σὰς ὁμιλήτῃ.

— Ὁ Ῥοξενάϊμ! ἐπανελάθεν ὁ δούξ, ἄς ἔλθῃ.

Καὶ ἦλθεν ἀμέσως· ἦτο δὲ κάτωχρος καὶ τεταραγμένος, καὶ ἐράτει φάκελλον ὀγκώδῃ εἰς χεῖρας.

— Ὑψηλότετε, εἶπε μὲ φωνὴν τρέμουσαν, ἐλπίζω ὅτι ἡ ἀνεξάντλητος ἀγαθότης σας δὲν θὰ συγχωρήσῃ τὴν τόλμην μου. . . Ἀλλὰ τρέμω συλλογισόμενος ὅτι μέγα δυστύχημα ἐνδέχεται νὰ συμβῇ, καὶ ὅτι νέος τις ἀθῶος, ὁ Φρεδερίκος Νέυδεργ. . .

— Καὶ τί φοβεῖσθε διὰ τὸν Λεῦδεργ;

(*) ΣΗΜ. ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ. Ὁ ἀκάματος ἡμῶν συνεργάτης Κ. Ἰ. Δε-Κιγίλλας, ἐπεμψεν ἤδη ἡμῖν ἐκ Θέρας διατριβὴν πραγματευομένην περὶ οἰκοσέμων Θηραϊκῶν. Ὑπόσχεται δὲ νὰ ἐξακολουθήσῃ μετὰ πλείστης ἐπιστασίας τὰς ἐρεύνας αὐτοῦ.

— Δόξα σοι ὁ Θεός! ἀνεφώνησεν ὁ κόμης. Τὸ ὄρος σας, ὑψηλότετε, μὲ καθυστάχασεν. Ἡ ταχεὶα ἐπιστροφή σας, ἡ ἀσυνήθης κίνησις τὴν ὁποίαν ἶδα εἰς τὸ παλάτιον, μ' ἐφόβισαν ὅτι ὁ γενναῖος ἐκεῖνος νέος ἔπεσεν εἰς παγίδα.

— Ὅχι, ὄχι, ἔσο ἡσυχος. Ἐγνώρισα πόσον ὁ Κ. Νέυδεργ εἶναι ἀφωσιωμένος εἰς ἐμέ, καὶ τῶτον τὴν τιμῶ, ὥστε σὰς εὐχαριστῶ, Κ. κόμης, διὰ τὴν ἀγάπην τὴν ὁποίαν δεικνύετε δι' αὐτόν. Τοῦτο αὐξάνει τὴν πρὸς ὑμᾶς ὑπόληψίν μου.

— Μὲγα εὐτύχημα δι' ἐμέ, ὑψηλότετε, ἂν εἴμαι ἄξιος αὐτῆς. Σὰς εὐγνωμονῶ λοιπὸν ἀπὸ καρδίας. Ἀροῦ μὲ καθησυχάσατε, ὑψηλότετε, ἐπιτρέψατέ με νὰ ἀναχωρήσω. . .

— Πῶς, Κ. κόμης, κατ' ἀρχὰς ἐξεφράσατε φόβους διὰ τὴν ἀσφάλειάν μου, ὁμιλήσατε δι' ἐνέδρας. Τί τρέχει, τί εἶναι τὰ ἔγγραφα τὰ ὁποῖα κρατεῖτε;

— Τὰ ἔγγραφα αὐτά, ὑψηλότετε, θὰ ἐχρυσίμωσαν εἰς δικαιοδοσίαν τοῦ Κ. Νέυδεργ καὶ ἀποδόλωσιν τῶν ἐχθρῶν του. . . Ἀλλὰ τῶρα. . .

— Ἀδιάφορον! ἀκόμη περισσότερον εἶναι ἀνάγκη νὰ τὰ ἶδω.

— Ὑψηλότετε!

— Ἡ ἀρνήσις σας, Κ. κόμης, μὲ φαίνεται παράδοξος. Δότε με τὰ ἔγγραφα ταῦτα.

— Ὑπακούω. . . Ἰδοῦ. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἀνέκουν εἰς ἐμέ, σὰς παρακαλῶ νὰ ἐνθυμηθῇτε ὅτι ὑπακούων εἰς τὰς διαταγὰς σας, σὰς τὰ παραδίδω. Ἀν λάβετε ἀνάγκην καὶ ἄλλων πληροφοριῶν, ὁ Κ. Νέυδεργ ἡμπορεῖ νὰ σὰς τὰς δώσῃ.

— Φθάνει, Κ. κόμης. Βεβαιώητε ὅτι δὲν θὰ λησμονήσω τίποτε ἀπὸ τὰ διατρέξαντα. . . καὶ σὰς ἐπαναλέγω ὅτι σὰς εἶμαι εὐγνώμων διὰ τὴν προθυμίαν μὲ τὴν ὁποίαν ἐσπεύσατε νὰ μὲ συνδράμειτε εἰς περίστασιν τόσῳ δύσκολον. Σὰς βλέπω σκαμνίσας εἰς τὴν αὐλήν, καὶ διὰ τοῦτο σὰς εὐχαριστῶ ἔτι μᾶλλον ὡς ἐνδιαφερόμενον δι' ἄνθρωπον τόσῳ ἀγαπῶντα τὴν εὐτυχίαν μου.

— Ἡ ὑψηλότης σας θὰ ἐνθυμῇται τὰ δυστυχῆ αἰτία δι' ἃ ἀπεσύρθη ἀπὸ τὴν αὐλήν, εἶπε κλινὰς τὴν κεφαλὴν ὁ Κ. Ῥοξενάϊμ· ἀλλὰ δὲν ἀλλοίωσαν πῶς καὶ τὴν πρὸς τὸν ἡγεμόνα μου ἀφοσίωσιν μου. Μόνον ἡ περίστασις ἔλειπε διὰ νὰ τὴν δείξω.

— Λοιπὸν, Κ. κόμης, εἶπεν ὁ δούξ μετιδιών, ἐλπίζω ὅτι θὰ ἦμεθα εἰς τὸ εἶς εὐτυχέστεροι, ὕψαινετε.

Καὶ αὐτὸς μὲν ἀπεχειρέτισε τὸν κόμητα εὐγενῶς, οὗτος δὲ ἀνεχώρησε χαίρων.

Γ.

Ἐν τοσούτῳ ὁ Γροσσενστέιν, καλῆμιμος ἐντὸς τοῦ κοιτῶνάς του, διετέλει ὅλως ἀνήσυχος, καὶ ὠμοῖζε θηρίον ἄγριον, κεκλεισμένον ἐντὸς κλωβοῦ. Τέλος πάντων ἠνοσίχθῃ ἡ θύρα του, καὶ παρουσιάσθη ὁ φράνς. Τὸ ἡλλοιωμένον πρόσωπον τοῦ ὑπνέτου ἐφάνη παραδόξως εἰς τὸν βαρόνον ὡς αἰσιεῖς τρεῖς αἰῶνες, καὶ προχωρήσας μετὰ σπουδῆς πρὸς αὐτόν,

— Τί τρέχει; ἠρώτησε.